СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 128. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ПЯТНИЦЯ, 4-го ЧЕРВНЯ 1948. — No. 126. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 4, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, [illegible] — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПАЛАТА ПОСПІШНО УХВАЛЮЄ ДЕСЯТЬ БІЛЬЙОНІВ НА ОЗБРОЄННЯ

Вашингтон, 2 червня. — Палата репрезентантів швидко ухвалила законопроєкт, на підставі якого можна буде вжити 6.6 більйонів долярів на озброєння й операцію армії та повітряних сил в скарбовім році 1949. Цей рік починається від 1 липня 1948. Крім цих грошей палата готова ухвалити ще 3.7 більйонів долярів на озброєння й утримання воєнної фльоти. Разом придділ на збройні сили винесе $10,196,672,250. При голосуванні над військовим бюджетом лише 2 конгресмени заявилися проти видатків. Це були: Віто Маркантоніо й Лїо Айзаксон, оба з Ню Йорку. Бюджет має ще бути ухвалений сенатом. Коли це станеться, тоді видатки на оборону Злучених Держав в найближчім році досягнуть суми 13.4 більйонів, бо конгрес ухвалив уже 3.2 рільйони на розбудову 70 одиниць повітряної сили.

Під час дискусії виявилося, що команда повітряних сил плянує видати 164,000,000 на сітку радарів для оборони Злучених Держав і Аляски. Теж мають заложити академію для повітряних сил в Рандольф Філд, у Тексасі, коштом 90,000,000. Ця академія буде б подібна до військової академії в Вест Пойнт і до морської академії в Анаполис.

КОНСЕКРАЦІЯ ПРЕОСВ. І. БОРЕЦЬКОГО І А. РОБОРЕЦЬКОГО ВІДБУЛАСЯ ВЕЛИЧАВО.

Торонто. (Телеграма Української Католицької Пресової Служби до Українських Вістей з 27 травня). — Торжество консекрації Преосв. Ізидора Борецького, єпископа-ординарія для східньої Канади, та Преосв. Андрея Роборецького, єпископа помічника для середущого екзархату, відбулося дуже величаво. В торжестві взяли участь И. Еміненція кардинал МекҐвиген, апостольський делегат И. Ексц. арх. І. Антоніотті, пять українських греко-католицьких єпископів, 10 архиєпископів та єпископів латинського обряду, багато представників єпископів, 10 прелатів, 98 українських католицьких священиків з Канади і Злучених Держав і 50 латинських священиків. Катедра св. Михаїла була переповнена людьми.

Архиєрейську Службу Божу целебрував ВПреосв. Василій Ладика, що був головним святителем. Співсвятителями були ВПреосв. Константин Богачевський, єпископ-ординарій для українців католиків у Злучених Державах, і Преосв. Ніль Саварин, єпископ-ординарій західнього екзархату.

Кардинал МекҐвиген виголосив проповідь по англійськи, Преосв. Амвросій Сенишин, Єпископ-помічник із Злучених Держав по українськи. Оба представили терпіння українського народу й Церкви в Европі.

На торжестві свячення був присутній також Преосв. Данило Іванцьо, єпископ-ординарій питсбурської дієцезії в Злучених Державах. Це перший раз в історії, що всі канадійські й американські єпископи нашої Церкви взяли спільно участь в такій історичній події.

З катедральної резиденції кардинала до церкви, і з церкви до резиденції після консекрації відбувся величавий похід духовенства, якому приглядалися тисячні маси народу.

По відправі відбувся бенкет для духовенства в готелі Кінг Едвард. Промовляли апостольський делегат, Преосв. Кир Василій Ладика, Преосв. Кир Ізидор Борецький та Преосв. Кир Андрей Роборецький.

В пятницю в полудне, 28 травня, відбувся бенкет в тім самім готелі, улаштований заходами нашого духовенства центрального екзархату. На тім бенкеті новопосвяченим Владикам вручено грошеві дари від вірних і духовенства з Манітоби й Саскачевану.

СПОКІЙНА МАНІФЕСТАЦІЯ ПРОТИ БИЛУ МУНДТА.

Вашингтон. — Демонстрація комуністів і їх прихильників та союзників проти законопроєкту Мундта й Никсона в справі контролі комуністів, притягнула 4,000, в більшій частині з Ню Йорку. Вони відбули віче під памятником Вашингтона, а опісля пішли малими гуртами до капітолю на побачення з сенаторами й конгресменами. Поліція була змобілізована й не перешкаджала демонстрантам.

З Сію Фолс, у Савт Дакоті, наспіли вісті, що Республиканська партія стейту назначила Карла Мундта кандидатом на сенатора Злучених Держав при осінних виборах. Мундт є автором законопроєкту для контролі комуністів при їхніх затіях. Другий конгресмен, який редагував цей законопроєкт Ричард Никсон з Сан Франсиско в Каліфорнії, має запевнену номінацію на дальшу каденцію в палаті репрезентантів.

НАТЯГАЧІВ ПРИ КОМІРНІМ КАРАЮТЬ ТЮРМОЮ.

Ню Йорк. — Дейвид Каскел, який кількома наворотами маніпулював при підвищуванні чиншу мешкань, дістав судову кару одного року тюрми і $8,500 гривни. Суддя пригадав підсудному, що теперішня мешканева скрута є така допильна, що треба людям помагати при підшукуванні мешкань, а не придумувати способи, як їх натягати і підступними способами побирати вищу ціну за комірне.

ТОВБИН ОСТЕРІГАЄ ЮНІЇ ПЕРЕД ЗАГАЛЬНИМИ СТРАЙКАМИ.

Вашингтон. — Робітничий ветеран, Деніел Дж. Товбин, предсідник юнії візників, остеріг інші великі юнії перед надуживанням своїх сил для викликування страйків, які загрожують добробутові нації.

ДИСКУСІЯ НАД СКИТАЛЬНИКАМИ ПО РАДІО.

Ню Йорк. — У пятницю 4 червня в год. 10-10.30 вночі відбудеться дискусія над допущенням скитальників з Європи зі станції WEVD—1330 кілосайклів. У дискусії беруть участь 4 промовці, між ними буде говорити м-р Володимир Душник. Він буде говорити про українських скитальників.

Ухвалений сенатом бил про допущення скитальників іде під наради палати

Вашингтон, 2. червня. — В год. 10:30 вночі 63 голосами проти 13 сенат Злучених Держав ухвалив допустити 200,000 скитальників до Америки. Скитальниками („дісплейзд персонс") признає законопроєкт таких людей, які втікли зі своїх рідних країв до Німеччини, Австрії або Італії внаслідок терору, або були забрані силою до 22. грудня 1945 р. Число 200,000 має бути повне, значить, коли б першого року не могли приїхати 100,000 до Америки, то решта має бути допущена з дальшими 100,000 наступного року. Половина імігратів з ухваленого числа має походити з країн, які опинилися під совєтською анексією, а що до затруднення, то половина має бути хліборобськими робітниками. Заки хтось допустять як імігранта, його характер мусить бути провірений урядовцями з департаменту стейту, щоб недопустити большевиків, або інших небажаних людей. Хто прибуває в Америку, не повинен бути тягарем для тутешнього громадянства, ані не бути перешкодою для здобування праці тутешним робітникам. Бил займається окремо допущенням етнічної групи німців. Сен. Клод Пепер протестував проти редакції законопроєкту, вказуючи, що в практиці виключається від допущення до Америки скитальників жидів, бо вони не хлібороби, а багато з них втікли до Німеччини зі східних країн після 1945 р. внаслідок погромів. Не зважаючи на його протести, подавляюча більшість сенаторів відкинула його поправку. Так само відкинено поправку, щоб дати захист таким імігрантам, які вже находяться як утікачі на території Злучених Держав в різних характері.

З огляду на недалекий кінець теперішної сесії конгресу палата репрезентантів готовиться до негайної дискусії над своїм законопроєктом для допущення 200,000 скитальників. Він різниться в деччому від сенатського билу, одначе має запевнену більшість. Коли б бил став законом, число 200,000 рахувалось би вже від 1. червня 1948.

Президент в справі допущення скитальників.

Не зважаючи на те, що бил для допущення скитальників вже на викінченні, президент Труман має обговорити цю справу у своїй промові, яку він виголосить у Шікаго в пятницю, 4. червня. Це буде його перша більша промова в його подорожі на Захід перед виборами. Труман побивався за допущення скитальників від двох років і ще й тепер не спускає цієї справи з ока.

АМЕРИКАНСЬКА ФЛЬОТА НА СЕРЕДЗЕМНОМУ МОРЮ „ГОТОВА ДО АКЦІЇ"

Вашингтон. — Воєнна фльота Злучених Держав, яка найшлася на Середземному морю, вже „готова до акції". Її ціль є „виказати силу", щоб відстрашити кожну державу від ворожих кроків. Таку тайну виявила комісія приділів палати репрезентантів. Перед її підкомісією складав свідоцтво адмірал Луїс Е. Денфілд, бувший голова морських операцій. Ще 19. травня пояснив він напрямні морської політики на Середземному морю, складені 30. вересня 1946 р. На запит членів підкомісії Денфелд вияснив, що фльота не є виставчальна, одначе вона доволі сильна, щоб відстрашити ворога в початках, а між тим можна б післати туди більше кораблів. Він сказав теж, що на випадок потреби фльота готова забрати американську армію з загрожених околиць.

У Варшаві засуджено 9 вояків У. П. А. на смерть

13 ІНШИХ ЗАСУДЖЕНО НА ДОВГОРІЧНУ ТЮРМУ.

Усіх засуджено за вбивство ген. Сверчевського.

Варшава, 3. червня. — Агенція Юнайтед Прес подала вчора таке повідомлення: Варшавський військовий трибунал засудив вчора на кару смерти дев'ять вояків Української Повстанської Армії, обвинувачених за вбивство генерала Карла Сверчевського в березні 1947 року. Тринадцять інших українців, обвинувачених за цю саму провину, засуджено на кару тюрми від 10 років до досмертної. Вбивство ген. Сверчевського, що як „Генерал Волтер" командував Інтернаціональною Бригадою під час громадянської війни в Еспанії, було причиною широко закроєної акції проти Української Повстанської Армії в південно-східній Польщі. Ген. Сверчевський під час другої світової війни командував Другою Польською Армією, що була створена в Совєтському Союзі. Його вважалося організаційним генієм післявоєнної польської армії.

ПАПА ВЗИВАЄ ДО СОЦІЯЛЬНИХ РЕФОРМ ТА ДО БОРОТЬБИ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

Рим, 3 червня. Вчора припадав день ім'янин Папи Пія XII. і з тої нагоди він виголосив перед зібраними 13 римськими кардиналами промову, взиваючи католицький світ та його державних керівників до переведення відповідних соціяльних реформ, які „запевнили б мешкання, хліб і працю бідним клясам". При цій нагоді Папа знову взивав всіх католиків до боротьби проти комунізму, як найбільшої загрози суспільства. Він повідомив, що в 1950 році католицька Церква обходитиме свій 25-ий Святий Рік.

ТУРЕЧЧИНА ОДЕРЖАЛА ВАЖКІ АМЕРИКАНСЬКІ ТАНКИ

Істамбул, Туреччина, 3 червня. До місцевого порту заплив вчора американський вантажний корабель, що привіз важкі танки та інший військовий виряд для турецької армії, передбачений американською допомоговою програмою. Три інші пароплави привезли минулого тижня до того самого порту велику кількість амуніції. В найближчих днях дожидається ще одного корабля з бронетанками.

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ

З добре поінформованих неофіційних українських джерел в Німеччині повідомляють, що там в дні 25-го травня мало відбутися вже урочисте відкриття новостворенної Української Національної Ради, до якої увійшли всі українські політичні групи і партії. Група гетьманців до останнього часу відмовлялася від участи в У.Н.Раді, але вкінці й вона мала погодитися на співпрацю. На першому засіданні цего українського парляменту на еміграції мали вибрати його предсідника, на пост якого було чотирьох кандидатів: Борис Іваницький, Степан Баран, Василь Мудрий та Іван Мазепа. Вислиду виборів ще не подано.

УКРАЇНСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ ШУКАЮТЬ ЗВ'ЯЗКУ З АМЕРИКАНСЬКИМИ

Ню Йорк. Вилієм Г. Чемберлин пише в „Ню Лідер" з 29 травня, що „українські соціялісти в таборах ДіПі в Німеччині спішаться нав'язати контакт зі соціял-демократичними симпатиками в Америці". Про це мав його повідомити один українець в Америці, не подаючи свого імені, бо його родина є в Совєтах і він не хоче стягнути на неї репресій МВД. Рівночасно подається адресу „лідера цих молодих українських соціялістів" в Німеччині, Бориса Левицького, Седаништрасе 17, Регенсбург, в американській зоні, та пропонується писати до нього листи, на „які відповідатимуть українці, що знайшли притулок в американській зоні від нацистського і совєтського тероризму".

АМЕРИКАНСЬКУ ГОЛОВНУ КВАТИРУ В НІМЕЧЧИНІ ПЕРЕНЕСЕНО ДО ГАЙДЕЛЬБЕРГУ

Франкфурт над Майном, 3 червня. Головну Кватиру Европейського Командування Американської Армії перенесено вчора офіційно з цього міста до Гайдельбергу, 50 миль на південь.

КАРЛЬОС ПРІО СОКАРАС НОВИМ ПРЕЗИДЕНТОМ КУБИ.

Гавана, на острові Куба, 2. червня. — Сенатор Карльос Пріо Сокарас вибраний президентом Куби при вчорашніх виборах, хоч ще не обчислені всі голоси. Досі нараховали в його користь 858,000. Його головний противник, д-р Рікардо Мунез Портуондо, дістав 570,000 голосів. Два інші кандидати дістали значну меншість. Пріо обіцяв перед виборами, що позбудеться комуністів з Куби. Його підтримував при виборах теперішній президент Рамон Грау Сан Мартін.

БЕЗУМОВНЕ ПРИМИРЯ В ПАЛЕСТИНІ

ПОСЕРЕДНИК МАЄ ВСТАНОВИТИ РЕЧЕНЕЦЬ; ІЗРАЇЛЬСЬКО-АРАБСЬКІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ.

Лейк Соксес, Н. И., 3 травня. — Рада Безпеки О.Д. прийняла вчора до відома, що обидві воюючі сторони в Палестині, ізраїльці й араби, погодилися на пропозицію Ради щодо безумовного чотиро-тижневого примир'я в Палестині. Рада рівночасно рішила уповноважнити свого посередника, графа Бернадотте, щоби він в порозумінні з урядом Ізраїля та Арабською Лігою встановив реченець примир'я. В цій справі до Ради звернувся сам Бернадотте, прохаючи, щоби Рада сама не визначувала того реченця, як довго немає запевнення, що він може бути додержаний та щоби в той спосіб оминути відразу закидів про нарушення примир'я. Ізраїльці й араби прийняли пропозицію примир'я безумовно, але „на всякий випадок" внесли в цьому цілий ряд застережень, що комплікують справу повного замирення та могли б мати рішальне значення для вдержання примир'я. Це відноситься насамперед до арабів, що категорично відкидають концепцію ізраїльської держави в Палестині. Щодо самого примир'я араби застерігали собі, що в цьому часі буде вдержана іміграція жидів у військовому віці та що невтральні країни наглядатимуть над виконанням постанов примир'я.

ІЗРАЇЛЬЦІ ПОМИЛКОВО ПРИПИНИЛИ ВОГОНЬ; АРАБИ СКОРИСТАЛИ

Тель Авів, 3 червня. — Ізраїльське командування, не зрозумівши домагання Ради Безпеки щодо реченця примир'я, наказало передчасно припинити боротьбу, з чого скористали араби, продовжуючи свій наступ. Діло в тому, що встановлений Радою реченець на відповідь в справі примир'я жиди взяли за реченець припинення воєнних дій і видали відповідний наказ. Араби, натомість, продовжували свій наступ на цілому фронті. Одержавши додаткового вияснення з ОД, ізраїльці продовжують оборону.

БЕВИН В СПРАВІ ПАЛЕСТИНИ.

Лондон, 3 червня.— Британський секретар закордонних справ, Ернест Бевин, виявив вчора свою думку в справі Палестини, не забираючи до неї офіційного британського становища і тільки стверджуючи, що Британія піддержуватиме в цій справі рішення ООД. Бевин вважає, що ізраїльці в жодному разі не зрезигнують зі своєї державности, як теж араби в жодному разі на неї не погодяться. Тим самим кожне рішення ОД вимагатиме відповідної „моральної і фізичної сили" для його переведення.

ЗЛОЧИНЦІ НА СОВЄТСЬКІЙ СЛУЖБІ.

Берлін, 3 червня. — Американський комендант Берліна, полк. Ф. Говлі, заявив, що на високих державних становищах в поліційній службі в совєтській зоні Берліна є 16 професійних німецьких злочинців, що їх вже перед війною суджено за злочини вбивства, грабунку, насильства та крадіжі. До них належить і сам шеф німецької поліції в совєтському Берліні.

ЧИСТКА В ЮГОСЛАВІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

Білгород, Югославія, 3 червня.—Югославська комуністична преса подала знову цілий ряд осіб, що раніше грали важливу ролю у встановленні там комуністичного режиму й яких тепер „вичищено" за „ухили", або прямо „контрреволюцію". Між вичищеними є бувший міністер фінансів Жуйович, голова комісії плянування Гебранг та інші.

ДЕРЖАТЬ В ТАЄМНИЦІ РІШЕННЯ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ.

Париж, 3 червня. —В місцевих дипломатичних колах широко коментується недавнє закінчення переговорів західних великодержав і країн Бенелю в справі Німеччини, кінцевий вислід яких ще досі не проголошено. Тут вважається, що справа Німеччини та події в Палестині можуть погіршити взаємовідносини між західними союзниками, створюючи тим самим пригожу обстановку для совєтської підривної імперіялістичної політики.

ВНУТРІШНІ ПРОБЛЕМИ ФРАНЦІЇ.

Париж, 3 червня. — Урядові прем'єра Шумана знову пощастило оминути кризу, що грозила йому на тлі законопроєкту про відправлення з праці в урядах великої кількості урядовців. Справу полагоджено компромісово, проте, перебіг нарад в парляменті виявив, що позиція уряду не є досить сильна та що криза могла б швидко знову загрожувати. Французькі ліберальні кола цеї кризи тепер найбільше побоюються, бо вважають, що вона промостила б шлях до уряду скрайним партіям, головно націоналістам ген. де Голя.

ГЕН. ФРАНКО НЕ ДОДЕРЖУЄ ОБІЦЯНОК АМНЕСТІЇ.

Лейк Соксес, Н. И., 3 червня. Еспанські республіканці звернулися до генерального секретаря ОД, Тригве Лі, взиваючи його використати авторитет ОД та заставити ген. Франка в Еспанії припинити екзекуції тих, що вернулися до Еспанії, повіривши у Франкові обіцянки амнестії. В зверненні наводиться конкретні випадки, що Франко тих обіцянок не додержав і тепер ще виконує вироки смерти за політичні „злочини, пополнені під час громадянської війни".

АМЕРИКАНЦІ ПОВІСИЛИ 7 НАЦИСТСЬКИХ ЗЛОЧИНЦІВ.

Ландсберг, Німеччина, 3 червня. — Вчора тут повішено 7 німецьких нацистських лікарів-ґестапівців, що в гітлерівських концентраційних таборах робили „медичні експерименти" на живих людях. В їх руках загинуло серед страшних мук багато тисяч невинних жертв нацистичного варварства. Між повішеними були теж особисті лікарі Гітлера і Гімлера.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346. JERSEY CITY 3. N. J.

НЕ БУДУТЬ З АМЕРИКОЮ, А ТІЛЬКИ З КРЕМЛЕМ!

В часі другої світової війни, як тільки Гітлер пішов війною проти Сталіна, американські комуністи перемінились за одну ніч в „американських патріотів" і визнали відразу боротьбу з Гітлером за „справедливу" і „американську". Тільки сліпі могли не добачувати, що в тій зміні вони керувались добром Москви, а не Америки. Проте далі було тут багато лібералів, що замикали на це очі, через що нанесли країні багато шкоди. Багато американців вважали тих лібералів за чесних інтелектуалів і були під їхнім впливом, а тимсамим відносились толерантно до сталінської диктатури та московського тоталітаризму й імперіялізму. Через тих лібералів американські комуністи дійшли теж до впливів в уряді, який поміг їм розпаношитись по робітничих юніях.

Небезпеку цього тепер уже добачує ввесь некомуністичний загал. Звідси і домагання усунення комуністів від впливів там, де є загроза інтересам держави. Звідси побоювання, що буде з комуністами, коли б країна опинилась у війні з Росією.

Справи ці вияснили вже самі комуністи. На переслуханні в Вашингтоні перед Сенатським судейським підкомітетом висказались у справі льояльности до Америки найвизначніші комуністи, як от Вилйем З. Фастер, голова Комуністичної партії в Злучених Державах, та Джан Гейтс, редактор комуністичного часопису „Дейлі Воркер", який виходить у Ню Йорку. Вони виразно заявили, що не будуть по боці Злучених Держав, коли б вони були в війні з Совєтським Союзом. Ще й підкреслили, що щоб не сталось, винуватими в випадку війни були б одинокі Злучені Держави, а не Совєти. Ці речі заставили тепер завертати з дороги навіть таких лібералів, що їм довгими роками важко було знайти якесь слово догани для Сталіна, Росії, чи комуністів. До таких лібералів, добре відомих, належить, між іншим, д-р Френк Кінґдон, газетний колумніст і радіовий, політичний коментатор. Тепер уже навіть він взиває усіх лібералів, що глядіти на комунізм з „ненависти до реакції" як на „крайній лібералізм", щоб вони зрозуміли, що комунізм це ніякий лібералізм, а тільки доктрина тиранії, оперта на грубій силі й брехні. Д-р Кінґдон пише далі, що американські комуністи змагають в Злучених Державах до того самого, до чого змагали комуністи в тих країнах, які стали сателітами Москви, при чому покликується на останні події в Чехословаччині та Фінляндії, які були зразковими демократіями. Американські комуністи, каже Кінґдон, хочуть спричинити державний переворот в Америці та підчинити країну під московську владу і диктатуру. Чесний лібeрал, каже Кінґдон, повинен це нині знати і розуміти, що він робить, коли виступає разом з комуністами.

Таке пишуть тепер такі американці, що їх дуже довго баламутила совєтська пропаганда-брехня. Навіть вони пізнались уже на Москві й комуністах. Що ж тоді казати про ті одиняці з українського роду, що то звикли зараховувати себе до „поступових", а застрягши по коліна в комуністичному багні ще далі зраджують як Америку, так і Україну.

Конвенція Конгресу Американської Полонії

В днях 29, 30 і 31-го травня ц. р., в місті Филаделфії відбулася друга конвенція Конгресу Американської Полонії, створеного чотири роки тому, як центральне політичне представництво американських поляків. Конвенція відбулася в досить пригожих внутрішніх і закордонних політичних обставинах, бо на кілька місяців перед президентськими виборами в Америці та під час загального напруження і виразної протисовєтської лінії в закордонній політиці. Звичайно, з американськими поляками, що суцільною масою замешкують поодинокі великі центри, як напр. Шикаго, та нараховують біля п'ять мільйонів, мусять рахуватися теж американські партії та їх кандидати на стейтові і федеральні уряди. З другого боку, численна польська еміграція має ще свіжу державну традицію, багато відомих дипломатичних представників, що допомагають зробити з Польщі якщо не реальний, то бодай моральний аргумент в теперішній міжнародно-політичній розгривці.

Конвенція Полонії у Филаделфії, треба признати, могла виглядати імпозантно, щонайменше для ока необізнайомленого з цілістю польської проблеми, або для того, що якнебудь та для яких небудь цілей бажає їхати на польському коні. Велику залю готелю Бенджамин Франклин заповнило біля 4,000 делегатів, що репрезентували — згідно зі звітом предсідника конгресу — 11,721 польських парафій, організацій, товариств, клюбів та поодиноких членів. Проте, було б цілком помилково думати, що Конгрес Полонії організаційно охоплює та репрезентує всіх американських поляків. Серед них не бракує всіляких розходжень, що виявилося теж в передконвенційних дискусіях і на самій конвенції. Та це вже друга і їхня справа. Самій конвенції відповідної поваги і ваги додавали привіти від президента Трумана, кількох стейтових ґубернаторів, що мають польських виборців, вкінці привіти від сенаторів і конґресменів та особиста приявність і виступи деяких високих американських представників, як — для прикладу — генерального прокурора Тама Кларка. В конвенції взяли участь представники польської еміграції з Европи та інших країн, як теж численні польські організації і поодинокі поляки надіслали свої привіти з усіх кінців світу. В загальному, конвенція була приготована і переведена на широку скалю та являється без сумніву серіозною маніфестацією американських поляків, про що свідчить теж її широкий відгомін в американській щоденній пресі.

Під час нарад приходило до деяких інцидентів, як наприклад намагання перешкодити у виступі Міколайчика. Предсідник залю успокоїв, а Міколайчик заявив, що для нього це не нове, бо з подібними виступами проти нього він зустрічався теж ще недавно в комуністичному соймі у Варшаві.

Конвенція мала без сумніву проти-комуністичний характер і в тому напрямку відбувалися всі наради, були виголошені промови та ухвалені резолюції. Це справа актуальна і на часі та було б менш-більш все „окей", якби і на цій конвенції американські поляки не заманіфестували своєї традиційної політичної напушености і короткозорости рівночасно. Це проявилося насамперед і головно в їхньому становищі до тої проблеми, що червоною ниткою їхньої власної трагедії тягнеться через багато сторінок їхньої історії. Це їхні претенсії до українських територій. Бо справді, чим іншим, як не трагічно-комічним можна вважати того представника польської еміграції з Европи, якого московські большевики вигнали зі самої Варшави і взагалі з Польщі, а він на конвенції американської Полонії патетично заявляє, що „не дами ані Львова, ані Вільна, ані навет Новоґрудка". В тому дусі була ухвалена теж одна з кінцевих резолюцій.

Винстон Чорчил в своїх споминах, між іншими, ствердив, що „завжди існувало дві Польщі: одна, яка бореться за правду, і друга, що плазує в божевіллі..." Филаделфійська конвенція це глибоке спостереження цього великого державного мужа тільки підтверджує. Як з одного боку там проявився глибокий польський патріотизм та відданість, бажання і готовість героїчно служити польській справі, так з другого боку це саме „плазування в божевіллі", що завжди характеризувало польське відношення до українців та їхні трагічні для них самих претенсії до українських територій. Українці далекі від того, щоб керуватися будьякими пересудами, хоча у відношенні до поляків це мало б своє історичне виправдання — та в антаґоністичному засліпленні не признавати, чи не добачувати спільноти українсько-польських інтересів в теперішній боротьбі проти того самого ворога за своє справді бути, чи не бути. З українського боку, як це свідчить дискусія у вільній українській пресі в Европі, виявлено теж дуже багато доброї волі, щоби в ці грізні часи розглянути і обміркувати щераз свою спільну долю та в згоді і злагоді намагатись взяти її в свої руки в дусі тих демократичних принципів, що сьогодні стоять перед своїм рішальним випрaвданням в боротьбі з большевицькою тиранією. Теж представництво американських українців, Український Конгресовий Комітет, своєчасно звернуло конвенції Полонії у Филаделфії увагу, щоби в своїх нарадах — наскільки вони мали б заторкувати наболілу польсько-українську справу — керувалися тими американськими принципами взаємного пошанування прав, толеранції та зрозуміння, що зробили великою і могутньою нашу американську батьківщину та заперечення яких в Европі так трагічно відбилося на долі польського і українського народів. Це подвійно важливе тепер, як обом народам однаково грозить заглада збоку того самого ворога, що загрожує й цілому світові. Проте, поляки, виходило б навіть тут, далеко від рідної землі, воліють деклямувати сьогодні вже комічно-трагічну пісню про „Львуф, Вільно і навет Новогрудек", тоді як загибає Варшава, потверджуючи тільки видану їм Чорчилем характеристику.

Цілий ряд американських газет, між ними й Ню Йорк Таймс з 30. травня подав зараз під звідомленням про конвенцію Полонії у Филаделфії теж інформацію про звернення УККомітету. Н. Й. Таймс дослівно пише: „Український Конгресовий Комітет Америки звернувся вчора до Польсько-Американського Конгресу, щоб той залишив всякі імперіялістичні зазіхання теперішнього опанованого Совєтами, або майбутнього вільного уряду Польщі до західніх територій України. В посланні, підписаному головою Українського Конгресового Комітету, Степаном Шумейком, висловлюється надію, що Польсько-Американський Конгрес „сам заявиться повно і недвозначно, піддержуючи в с т а н о в л е н н я вільної і демократичної Польщі та вільної і демократичної України в межах їх етнографічних кордонів, як рівних і незалежних держав".

Вже сам факт передання такими поважними американськими щоденниками цього українського повідомлення свідчить, що й американці здають собі справу з „подвійної Польщі", тої що „бореться за правду" і тої, що „плазує в божевіллі". Тільки самі поляки не хочуть, чи не можуть того пізнати, заперечуючи вже навіть те і так не дуже славне для них прислів'я, що „поляк мудрий по шкоді". Бо виходить, що й шкода поляків не завжди вчить і цілком певно нічого їх не вчить, як іде про їх підхід та відношення до польсько-української проблеми. За це вони й поносять консеквенції.

Микола Чубатий.

Православна Москва проти Царгороду

Поділ світу на два табори — совєтський та протисовєтський — не лишився без впливу і на православні церкви. Кремль, що в засаді визнає атеїстичну ідеологію, добре розуміє, що, православія може стати важним політичним чинником в консолідації православних народів около „Третього Риму" — Москви, тому розпочав на великі розміри закроєну акцію церковної консолідації православного світу около московського патріярхату.

Скасування синодального устрою російської церкви в часі революції 1917 та привернення патріярхальної гідности з часів перед церковною реформою Петра І. показалося тепер для російської великодержавної політики справою корисною. Обнова московського патріярхату при теперішній тоталітарній владі Політбюра не криє ніякої небезпеки, щоб патріярх усамостійнив російську церкву від державної влади та зробив її справді релігійною установою. Навпаки, обнова патріярхії в Москві дала їй змогу виступити до суперництва з іншими патріярхіями п р а в о с л авної церкви та їх всіх ослабити, консолідуючи цілий православний світ біля Москви.

Плян ужити московського патріярха як знаряддя російської імперіялістичної політики зродився на Кремлі вже під кінець війни, коли Сталін погодився ласкаво на обновлення патріяршого стола з великою парадою для цілого православного світу. На вибір та на інсталяцію нового патріярха Олексія зїхалися всі бідненькі патріярхи сходу. Колись ці історичні патріярхії — александрійська, антіохійська, єрусалимська та царгородська були великими в Церкві Христовій, що разом з першим римським патріярхом, папою, рядили Церквою. Москви ще тоді й на світі не було, а коли й вона появилася, то була тільки підрядною епіскопією київської митрополії в Україні.

Та часи змінилися; через арабські завойовання старі патріярхії сходу занепали та стали бідненькими престолами з невеличкою громадою вірних. Навіть царгородський патріярх, що завдяки повазі византійської цісарської столиці добився вкінці другого місця по римськім патріярхові, а по розриві з Римом приняв титул вселенського, став по упадку Византії 1453 тратити одну церковну провінцію за другою, а свою церковну самостійність в користь турецького уряду.

Вкінці, зберігаючи титул вселенського патріярха та живучи у вбогій частині Істамбулу на Фанарі, ледви потрапив зберегти юрисдикцію над кількома мільйонами вірних на грецьких островах, бо навіть грецька церква зі своїм головою в Атенах стала автокефальною.

Провід православного світу перейшов таки до Москви, яка за царату була в силі поставити богословські науки православної віри найвище а саму церкву оточити світлістю, не зважаючи на її моральний упадок, спричинений залежністю від державної влади.

Річ ясна, що й дрібні, але славні історичні патріярхії православної церкви не потрапили зберегти своєї самостійности від тої влади, що була рішальною на Близькім сході, себто від Туреччини безпосередньо, а посередньо від Анґлії.

Вибір та інтронізація московського патріярха Олексія в присутности майже всіх патріярхів старинного сходу відбулися без спротиву з боку Анґлії, бо відносини з большевиками ще тоді не були напружені. Навіть провідники англіканської церкви зачали дуже наближатися до Москви. Новий царгородський патріярх Максімос теж не видів потреби, ні не мав змоги відмовляти Москві першого місця в православному світі, коли не формально, то фактично. Одначе московському патріярхові йшло саме про те, щоб вже й формально стати першим у православному світі, серед всіх патріярхій старого сходу. Та це вже заторкало не тільки першого місця царгородського патріярха поміж всіми патріярхами східної православної церкви, але також відалося в стару церковну традицію Сходу. Одначе дійсна перевага Москви, як колись византійського цісарства, таки робила своє і московський патріярх напевно був би це перше місце добув окремою постановою на вселенськім соборі православної церкви, коли б не погіршення політики поміж Москвою та Аліянтами, зокрема, коли б не погіршення політичних відносин поміж Москвою та турецьким урядом, якого царгородський патріярх є підданим.

Упевнившися, що справа піде гладко, московський патріярх скликав вселенський собор православних церков до Москви, на якім фактичну перевагу Москви в православнім світі мали узаконити, а московському патріярхові признати перше місце поміж православними патріярхами. Царгородський патріярх видно неофіціяльно погодився, щоб московський патріярх переняв ініціятиву в скликанню собору, одначе погіршення політики поміж Кремлем та всім некомуністичним світом заблькувало цей гордий плян московського патріярха.

(Докінчення на стороні 3-тій)

13)

Коло сьомої години на шляху зі Сколього піднеслася курява. Звідтам надходила в бій нова сила. Різун звернув сюди свій далековид і став пильно приглядатися до довгої чорної потвори, що підповзала звідтам до лісу. Він придивлявся хвилину мовчки, а потім відклав далековид на бік, і посміхнувся весело до Дмитра.

— Мадяри — сказав він.

— Виходить, що всі відомості точні. На — поготові, самособою, треба завжди бути. Строга обережність найважніша річ. Та всеж нам треба виконати все згідно з нашою умовою з ними. Побачимо, чи й вони виконають.

Різун післав на становище відповідні накази. У лісі залягла цілковита тиша. Щойно, коли мадяри всилі одного полку, маширували колоною, приблизилися на віддаль трьох кілометрів, з позицій повстанців ригнуло вогнем. Але гранатометні стрільна, згідно з наказом, падали тільки перед полком та поза ним. Та не зважаючи на те, мадяри почали в паніці відступати. За кільканадцять хвилин вони зникли з обрію.

Кілька годин після цього пройшло спокійно. Німці переводили переорганізування своїх частин, приготовляючись до нового наступу. Різун переслав тим часом наказ приготовитися ко відступу на Лопату. Там на горі були прекрасно розбудовані позиції з бункрами та розстрільними гніздами, що їх вибудували давніше мадяри, приготовляючись до фронтової лінії з большевицькою армією. Ті укріплення вирішено було використати для головної розпри з німецькими силами.

Після полудня прийшла вістка, що німці наступать теж з Либохори в напрямі Лопати. Відступ на Лопату треба було приспішити. Тяжку зброю витягнено поспішно з її криївок і відтранспортовано до бункру на Лопату. Швидко після цього почали німці знову фронтовий наступ на повстанчі позиції. Відстрілюючись, повстанці вдавали, що наступ тим разом справді сильний і почали поволи частинка за частинкою відступати. Відступ проводжено з математичною обрахованістю. Коли одна чота, чи навіть рій, потребували перебігти на нові позиції, інщі частини зміцняли тоді вогонь, звертаючи увагу на себе і захоронючи частинку, що відступала від німецького обстрілу. В той спосіб вдалося перевести відступ без жадних втрат. В сьомій годині вечером, становища були зайняті.

Заохочені відступом повстанців, німці почали очайдушний наступ на Лопату, чуючись певними тим більше, що і з протилежної сторони Лопати озвався вогонь німецьких частин, що наступали від сторони Лебохори. Перед самим наступом німецьких частин пробували щераз наступати мадяри. Але їхній наступ закінчився тепер тим самим, що й попередній. Після обстрілу їхніх рядів, що по суті не заподіяли ніякої кривди через те, що команда УПА була в порозумінні з командою мадярських відділів, вони знову розбіглися в переполосі і втекли з фронту. Німці, будучи певні легкої перемоги, залишили їх в спокою, ідучи в бравурний наступ власними силами. — Форверц! Форверц, камераден! — чути було їхні боеві заклики.

— УПА генде гох! — вигукував дехто з них в сторону повстанців.

Та у стіп гори зустріла їх надзвичайно болюча несподіванка. З отворів бункрів посипався на них град куль надзвичайно цільний не тільки тому, що кожне гніздо мало стисло окреслене поле діяння своїх кулеметів, а при обслузі вогнеметної зброї сиділи досвідчені стрільці, а ще й тому, що німців підпущено зумисно близенько. Німецькі ряди захвилювалися, мов збіжжя при подуві нежданої бурі. Багато з їх упало долів і залилося кровю. Наїжені штики задрожали в руках. Усі попадали ниць, стараючись знайти якесь забезпечення і намагаючись закидати бункри ручними гранатами. Та їхні намагання були безуспішні. Бункри побудовані були так, що гранати не могли їм вдіяти нічого. Але німці таки не здавалися.

— Форверц! Форверц! — понісся по їхніх рядах знову наказ. Зірвавшись з землі, німці пробували бігти до нового наступу. Та й тим разом їхній наступ захитався дуже швидко.

— Майн гот! Пардон, камераден! — кричали поодинокі з них, заливаючись кровю. Декотрі, притискаючи рукою порване вбрання, що з нього витікала кров, виймали другою рукою білу хустинку, махаючи нею з благанням пощадити їхнє життя. Декотрі пробували таки дальше йти в наступ. Але швидко побачили й найбільші очайдухи, що дальше продовжування наступу є божевіллям. Намагаючись задержати порядок, вони почали швидко відступати назад на села Камінку, Брязу і Либохору.

Виждавши, щоб німці відступили якнайдальше від Лопати, Різун, згідно з планом, дав наказ цілому куреневі відступати на позиції старшинської школи. Вийшовши з бункрів, вони ствердили, що в висліді бою було між ними всего трьох легко ранених.

— Добре справилися хлопці, — замітив з задоволенням Дмитро.

— Якщо дальше піде так, як сьогодні, то німцям раз на завжди відпаде охота наступати на УПА. — усміхнувся вдоволений Різун. — Я певен, що німців упало сьогодні далеко поза сто. (Далі буде).

ПРИКЛАД ДЛЯ ВСІХ

Українська Молодь митрополитальної округи Ню Йорку і Ню Джерзі є безпосередньо перед своїм вже другим з черги репрезентативним публичним виступом. Маємо на думці велике Свято Тараса Шевченка, що відбудеться під час другого весняного Фестивалю цеї молоді вже в найближчу неділю, дня 6-го червня в год. 2:30 після полудня у великій авдиторії Скул оф Фешин Дизайн при 24-тій вулиці в Ню Йорку.

Сама імпреза, її програма та підготовка вже були широко обговорені на сторінках преси. Для порядку повторимо тільки, що імпреза складається з чотирьох оригінальних частин, в цьому дві були спеціяльно для неї приготовані. Тут відступлено від прийнятого в нас шаблону і підготовано на широку скалю та великим вкладом труду і коштів цілком оригінальну програму, з оцінкою якої треба заждати аж вона відбудеться. Але вже короткий її перегляд говорить сам за себе. Три інсценізації: 1. Мандрівка до сонця; 2. Шевченко у Репніних та 3. Пророк України і перша дія опери Аркаса на базі Шевченкової поеми „Катерина" творитимуть одну цілість, що своєю музично - артистичною шириною, ідейною базою та цілевістю готова первищити все, що досі доводилося американським українцям бачити на сцені. Співи і танці, деклямації і дялоги, фортепіянове і скрипкове соля, характеризація, декорації і освітлення, зміст і форма все це має дати могутній образ відчувань та бути характеристикою і вшануванням того, кого українська нація називає своїм „батьком" та перед ким могли б в пошані склонити свою голову всі народи, що милують правду і свободу. Йому, на ім'я Тарас Шевченко.

До влаштування цеї імпрези не було жодної окремої нагоди, ані спонуки. Бо хіба ж цего і потрібно? Шевченко, його вселюдські ідеї та його значення для України є самі собою аж надто великою нагодою і поклін перед ними ніколи не може бути за низький, а пошана завелика. Під цим оглядом наша молодь митрополитальної округи справді дає приклад.

І не тільки під цим оглядом, хоча вже і цего вистачало б. Бо цих прикладів вже зі самої підготовки цеї імпрези вистачило б для нас усіх і під кожним оглядом. Тут виявлено все найкраще, чим могла б пишатися кожна людина і кожна громада. Серіозність підходу до справи, відвага, розмах і точність в плянуванні, одноздність, співпраця, жертвенність та рішучість у виконуванні, безкорисність і шляхетна амбіція в праці та масова участь в ній; все це тільки ці головні познаки, що характеризували підготовку нашої молоді до цеї імпрези. Це ж пів року відданої праці, турбот, зречень не одної приємности і „ґуд тайму" в примітивному розумінні, постійне клопотання на те, що в неділю протягом двох чи трьох годин оглядатиме публика на сцені. Економіст тут навряд чи був би задоволений. Але хто тільки схоче поглянути на цю справу глибше в її причинах і наслідках, той з новою гордістю піднесе чоло на згадку про своє українство, а в його очах засвітиться іскра нової віри в українську правду та надії на кінцеву розв'язку української справи. Не попереджуючи ще висліду самої імпрези, вже на підставі самої тільки її підготовки можна з повною відповідальністю твердити, що вона творить своєрідний перелом в нашій громадській роботі. Бо це вже друга того роду імпреза, що починає набирати традиційної форми. Сьогодні ще теж цілком передчасно було б ставити на цій підставі дальші прогнози. Але кожному, хто цілій тій роботі приглядався зблизька, або сам брав в ній участь, насувається думка, що майбутні дослідники розвитку американсько-українського життя зупинятимуться на цій події та шукатимуть в ній вияснень їхньої сучасности. Бо це, що сьогодні проявляється в цій локальній і на перший погляд чисто культурній імпрезі, завтра повинно проявитися в усіх інших ділянках громадського життя, що його ця ж сама молодь має продовжуватися. Тому, власне, ставляємо цю імпрезу за „приклад для всіх", бо такою вона є, навіть без огляду на те, якби вона ще могла „випасти" на сцені. Того роду і така робота може закінчитися тільки успішно і необмежено часом, а тим менше одним виступом.

З такими міркуваннями і з таким підходом ми рекомендуємо нашому загалові цю імпрезу, як приклад для всіх. Ми переконані, що між українцями митрополитальної округи не буде таких, що без важливої причини не прийшли би на цей приклад поглянути і з нього скористати. Це тим більше, що на це повністю заслуговує і програма сама в собі, в якій заступлені всі роди сценічного мистецтва та яка справді кожного повинна б задовольнити. пб

КРАЄВА УПРАВА УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ

У висліді першої краєвої конвенції Українсько - Американських Ветеранів, точний звіт з якої надруковано в „Свободі" з 2-го червня, створено краєву організацію Українсько-Американських Ветеранів та вибрано її першу Управу, повний склад якої такий:

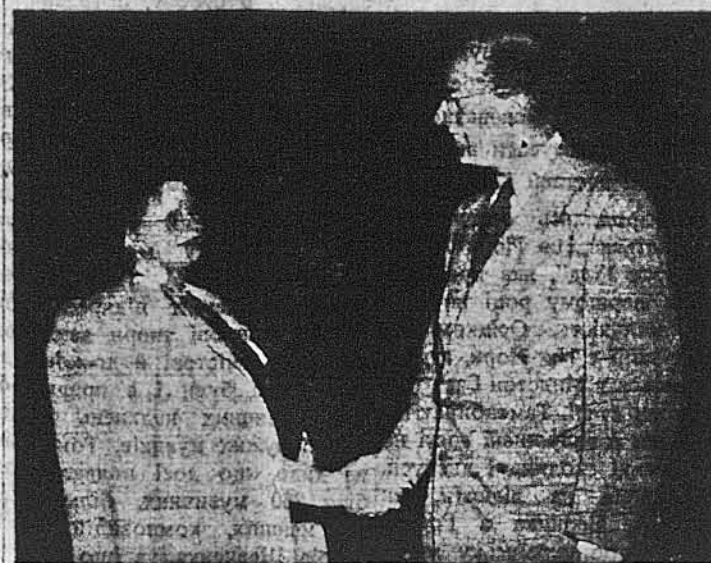
Михайло Дармограй — почесний краєвий командир; Михайло Гинда — краєвий командир; Іван Романик — 1-ий заст. кр. ком.; Дмитро Гріндей — 2-ий заст. кр. ком.; Василь Креденсор — фінансовий офіцер; Михайло Елко — літописець; о. Михайло Левицький — краєвий капелян; Теодор Свистун—краєвий суддя. Краєвий адютант має бути іменований окремо.

Загальну кількість американців українського походження, що служили в Збройних Силах Злучених Держав Америки обраховується приблизно на 50,000 до 75,000.

МАДЯРЩИНА ВИЗНАЛА ДЕРЖАВУ ІЗРАЇЛЯ

Будапешт, Мадярщина, 3 червня. Мадярське міністерство закордонних справ вчора повідомило, що ця країна визнає формально новостворену державу Ізраїля в Палестині.

УКРАЇНЦІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В КАМПАНІЇ О.Д. НА ДОПОМОГУ ДІТЯМ

Американська Заморська Допомога та Апель Об'єднаних Держав для Дітей продовжують свою кампанію за збіркою 60,000,000 долярів на допомогу 230,000,000 бідних дітей в цілому світі. В цій благородній гуманітарній акції беруть участь теж американські українці зі своїм ЗУАДКомітетом на чолі, що є членом Американської Заморської Допомоги. Окремий український відділ для успішного переведення кампанії створено в останньому в Нюарку, про що свого часу вже повідомлялося. На світлині бачимо активну учасницю цеї міжнародної кампанії, п-ню Анну Настюк, яку поздоровляє Ейк Ординг, директор Апелю Об'єднаних Держав для Дітей, під час її відвідин в Лейк Соксес.

Православна Москва проти Царгороду

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Необережний царгородський патріярх Максімос був приневолений зрезигнувати тільки по однім році свого патріярхування, а на його місце мав прийти випробуваний сторонник протикомуністичного світу, американський грецький митрополит Атанагорас, особа приємлива для Туреччини, Англії та Америки.

Патріярх Максімос зорієнтувався, що його необачна промосковська церковна політика може коштувати йому престіл, зачав завертати. Він заложив протест проти мнимого права московського патріярха скликати вселенський собор православних церков, застерігаючи це право за своєю царгородською столицею. Так стала неясною теж і справа його резиґнації та приходу Атанагороса на престол вселенського царгородського патріярха. Мабуть йдуть якісь позакулісові торги, серед яких Максімосові може ще вдасться втриматися на Фанарі, коли буде ставитись далі проти московських патріярших зазіхань.

Але московський патріярх не спочиває. Він знає добре, що влада патріярхів сходу це багато мільйонів вірних, а він уже довів до консолідації під своєю владою православних церков — румунської, болгарської та сербської й це є вже доверщеним фактом. Тепер відбувається ще підпорядкування московському патріярхови дрібних православних церков в Чехії, Польщі, Угорщині, Фінляндії та советофільських церков за межами советських впливів, що теж станеться в найблищім часі. Опанувати більшість американської російської православної церкви йому не удалося. На підложу цеї церковної офензиви Москви відбулося знищення українсько-католицької Церкви в Галичині та її „обєднання з матірною московською церквою". Та рівночасно з Москви розпочалася канонічна офензива проти несловного царгородського патріярха. Московські каноністи стараються таки доказати, що Сталінівський патріярх є першим серед православного світу. Водночас митрополит Гермоґен, ректор Духовної Академії в Москві, першої відновленої по революції, доказує своїми богословськими" аргументами про маловартність католицького християнства, про відступлення протестантів від Христової науки, та що одинокою із християнських церков, яка зберегала науку Христа „ненарушною" та свою повну незалежність від світської влади є московська православна церква.

З московською православною церквою та з її християнством діється те саме, що зі сталінською свободою та демократією. Церква, яку советська влада цілком здеморалізувала, старається заняти перше та провідне місце в християнськім світі. Немає сумніву, що коли збережеться московська імперія та ступіє дещо протирелігійна політика Кремля московський патріярх осягне своє та здобуде перше місце в православному світі, бо вже тепер обєднує під своєю владою понад 90% всіх православних світу.

Загострення відносин поміж Москвою та демократичними потугами помагає ще православним дрібним церквам поза сферою впливів Москви зберігати свою самостійність. Та як прийшло б до замирення та наладнання добросусідських відносин поміж Москвою та демократичним світом, ще неодна православна церква підпала б під духовну владу сталінського патріярха та його приказі. Покищо проти Москви стоїть ще слабий византійський патріярх та не дає йому формально стати „православним папою", вселенським патріярхом православного світу. Та ледви чи збереже він це своє становище. Тому треба надіятись, що незабаром поза православним світом, сконсолідованим під проводом московського патріярха, залишаться тільки невеличкі громади православних. Та сильним противником Москви в релігійному розумінні остане надалі Перший Рим, столиця католицького християнства.

З ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

МІСТО НЮ ЙОРК.

Жертвенність членів У. Н. Союзу в тов. „Дністер".

У шафах відділів Українського Нарoдного Союзу находяться архіви з записками, протоколовими книгами і касовими звітами нераз від часу їхнього заложення. Хто має час і присвятить кілька годин на їх переглянення, такий спостереже, що багато праці вкладали основателі для розвитку товариства і громадянського життя. При перегляді „рекордів" можна завважати, як постійно урядники відділів У. Н. Союзу дбали про збирання жертв від членів і як постійно члени ці жертви складали. Часто мимохідь насувається думка, що громадяни тільки на те й вступали в члени У. Н. Союзу та організували відділи, щоб нести допомогу різним українським установам, а попри це, щоб забезпечити ще себе і свої родини на випадок недуги та смерти.

Минувшість відділів У. Н. Союзу це моральна підстава теперішнього громадського життя, підтримуваного часописом „Свобода", як органом У. Н. Союзу. Довголітня праця працівників при часописі лишила свого роду печать на членах У. Н. Союзу і це пізнати по відділах під час зібрань, нарад, або різних кампаній. Послугуючися любовю ближнього, ці члени спішать з допомогою своїм рідним братам в рідному краю, або, як тепер, на скитальщині.

Таких засад трималися постійно і тримаються тепер теж члени тов. „Дністер", від. 361 У. Н. Союзу в Ню Йорку. Це товариство постійно памятає на свої обовязки і спішить на поміч нашим рідним, без огляду на це, де вони тепер находяться. Тов. „Дністер" навіть оподатковує себе і своїх членів постійно, між іншими члени накладають на себе обовязок скласти жертву з нагоди коляди. Цьогорічні збірки принесли $429, які розділено в такий спосіб: На Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет, для скитальників, $200; на Український Конгресовий Комітет $100, на медикаменти для членів УПА $64. По відісланні грошей на відповідні руки, в касі осталося ще $65 і дальше дозбирується.

При згадці про жертви треба теж подати жертводавців. Вони такі: Загальні добровільні датки: Павло Ґаврис, від липня 1947 року до кінця березня 1948 $50; Григорій Яцишин $11; М. Боднар $6; а по $5: А. Яворський, В. Гнатів, Й. Івах; по $4: І. Щабатура, С. Столярський; А. Залевська $3; а по $2: М. Савицький, Михайлина Мельник, Д. і Ю. Чорнюк; а М. Почурко $1.

На річних і виборних зборах склали: І. Гузар $10; Р. Чорній $7, а по $5: Н. Василишин, Н. Ниский, Й. Івах, М. Савіцький, П. Кучма, С. Левко, П. Задорецький, Д. Кольба, М. Малетич; по $4: П. Свистун, І. Калай; по $3: Н. Гулей, С. Яловега, Д. Помийчук; по $2: І. Галичин, О. Дмитрів, Д. Ґураль, Д. Савіцький, О. Кибюк, С. Ковальчук, Е. Білецький, А. Миронович, І. Шамен, І. Першин, П. Гуменюк, Н. Юшкевич, М. Капіка, М. Гуцалюк, Е. Захарчук, А. Семенів, І. Джус; по $1: Ю. Лиси, М. Берітелі, К. Ґуральний, О. Ґуральний, Й. Стеренчак, П. Бакун, Д. Сеньків, Д. Ксьондзик, І. Свистун, Доміселя, Костишин, В. Коцюбій, М. Білецька, І. Драґан, І. Скодзінська, К. Ґрендус, Р. Слободян, Ю. Драґун, С. Лескович, А. Перетятко, К. Зайко, К. Кашчук, Н. Добрянський, Е. Захарчук, А. Пасічник, М. Воробець, К. Юшкевич, М. Дуда, Р. Свитак, М. Семянишин, Е. Труш, К. Левко, М. Паньків, М. Гузар, Т. Хома, М. Іваник, І. Палега, М. Поп, М. Боднар, А. Харук, Е. Скоревич, М. Януш, Д. Кольба, В. Ґерич, О. Олексів, Д. Ксьондзик, Г. Агрес, Г. Лібович, Валович, М. Сосницький, С. Сеньків, О. Лесик, С. Дубик, П. Чарнецький, І. Зборовський, М. Ниский, К. Пелешок, А. Камінська, М. Сеньків.

З коляди: по $5: Н. Куций, А. Яворський; по $2: П. Бих, Д. Кольба, Н. Поліщук, І. Ушитко, О. Вус, І. Шльос, Т. Йосик; по $1: Г. Яцишин, К. Яцишин, А. Балас, Е. Білецький, В. Брездин, М. Бурмас, І. Бучко, Г. Цільник, П. Чарнецький, П. Чорній, М. Демський, С. Демидчук, І. Драґан, С. Франко, Д. Груховський, І. Галичин, М. Галичин, О. Галичин, В. Галичин, П. Гевко, В. Гнатів, О. Кібюк, Р. Квочко, Д. Ксьондзик, Ф. Курц, С. Кудлик, А. Кучма, П. Кучма, В. Лазута, Н. Левкович, С. Літепло, І. Луцишин, Ю. Лиси, Д. Мединський, М. Михайлевич, П. Накупінський, М. Никифорчин, В. Павлів, М. Паньків, К. Пелешок, В. Польчі, М. Польчинський, П. Почтар, М. Прудивус, Е. Прончак, Н. Рожбицький, Д. Савчак, В. Собенко, Й. Соловський, П. Соколвський, М. Сухоцький, Н. Шарабура, І. Шмирський, Д. Швець, М. Валович, Н. Василишин, А. Волошин, А. Миронович, І. Зборовський, С. Жигайло, Г. Агрес, А. Чайка, Т. Хома, Н. Добрянський, В. Фурик, В. Ґерич, О. Ґуральний, К. Гаймер, Г. Гаймер, М. Гнатів, Н. Гулей, П. Гуменюк, В. Кацюбій, Г. Кіш, Е. Кошлейчук, Я. Кей, М. Мельник, П. Моторний, Л. Миронюк, В. Озаранець, Д. Поліщук, І. Шипула, А. Залевська, Е. Захарчук, О. Задорожна, Л. Брикович, К. Бучинська, В. Бучинський, А. Гацяк, М. Гуцалюк, Е. Кобзар, С. Ковальчук, Г. Кулішка, Т. Мороз, Ф. Боґан. Додатково по $2: М. Малетич, М. Кей.

Петро Кучма, секретар.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

28. травня 1908 р.

ПРОЄКТИ НА X КОНВЕНЦІЮ У. Н. СОЮЗУ.

Конвенція У. Н. Союзу має відбутися в днях 7—10 липня 1908 р. у Филаделфії. Відділ 121 в Трентоні подає проект, щоб „Союз видавав, наскільки можливе, орган „Свободу" в українській, як теж і в словацькій мові тому, що словаки, які належать до У. Н. Союзу, не можуть читати української „Свободи". Тому, що вони не мають своєї газети, вони не хочуть ставати членами У. Н. Союзу.

ЗА ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ НА КАНАДІЙСЬКІЙ ЗЕМЛІ.

Ярослав Одарчин в дописі з Винипегу обговорює скликання першого українського віча на канадійській землі перед надходячими домініяльними виборами. Дописувач згадує про нехтування українських виборчих голосів у Канаді, яких він нараховує на 90,000, тому, що українці не мають своєї політичної організації. Щоби віче випало якнайусшішніше, на нього повинні зїхатися представники українських осель з Манітоби. Ввечір перед вічем повинен бути улаштований концерт. На вічу треба обговорити економічне й політичне положення українців у Канаді і яке становище зайняти їм при виборах з огляду на дві конкуренційні партії, тобто консервативну й ліберальну; треба обговорити положення української школи і заложення просвітного інституту в Канаді.

ОПОВІСТКА ПРО КИЇВСЬКУ „РАДУ"

„Рада", щоденна українська політична, економічна й літературна газета, з напрямком партійним, демократично-поступовим, приймає підписку по 6 дол. річно з поштовою пересилкою. Безплатний додаток на рік 1908 є Т. Шевченка „Кобзар". Адреса: Київ, Вел. Підвальна вул. д. 6, біля Золотих Воріт. Редактор В. Доманицький.

4. червня 1908 р.

ЗА УКРАЇНСЬКУ ГАЗЕТУ НА ПОДІЛЛІ.

„Рада" доносить, що в Камянці Подільському видавець місцевої газети „Подольская Мисль" подав подільському губернаторові заяву, щоб йому дозволено видавати українську газету „Промінь" під редакцією Н. Отрешка.

КРУЖОК УКРАЇНСЬКИХ АКАДЕМІКІВ У НЮ ЙОРКУ.

На днях заложилося в Ню Йорку товариство „Кружок Українських Академіків в Америці". Ціллю товариства подавати собі взаємну допомогу на покінчення студій в американських університетах і згуртувати всі інтелігентні сили на американській землі до праці на освітнім і економічнім полі. — Е. Теодорович, голова; Г. Бойко, секретар.

ОСОБИСТІ ВІСТІ.

Новоприбувші священики подають свої адреси в таких місцевостях: о. Олекса Павляк, у Форд Сіті, Па.; о. Петро Понятишин, в Елизабет, Н. Дж.; о. Олекса Пеленський, в Реймі, Па.; о. Констатин Миколаєвич, у Вилмингтон, Дел.

Чи Ви вже вписали своїх дітей до У. Н. Союзу? Коли ні, впишуть сейчас!

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли зміняєте свою адресу, а Ви є ЧЛЕНОМ У. Н. Союзу, то подайте число відділу. А коли Ви є передплатником, то це при зміні адреси зазначіть.

Подані нам так інформації прискорять зміну адреси без проволоки.

Адм. Свободи.

ПРОТОКОЛ

З нарад річного засідання головного уряду У. Н. Союзу, що відбулось в днях 22-го до 26-го березня 1948 року, в Домі У. Н. Союзу під ч. 81-83 Ґренд Стріт, Джерзі Ситі, Н. Дж.
(Продовження).

9)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА В. ГІРНЯКА.

ВПоважаний Пане Предсіднику,
Головні Урядниці й Урядники!

Моя цілорічна праця й діяльність, як головного контрольора, була така: в місяці серпні, 1947 року й місяці березні, 1948 року, разом із другими членами Головної Контрольної Комісії провірював я все майно й діяльність організаційного руху Українського Народного Союзу, яким кермували й проводили члени Головної Екзекутиви. Хоч про ці обі наші контролі вже були подані звіти в нашому органі „Свободі" й Ви всі напевно їх читали, то все таки моїм обовязком є ось тут сказати Вам про те, що в тих звітах з певних причин не було написане, а саме, що поза взірцевим веденням діловодства й усьої організаційної господарки, я знайшов, що члени Головної Екзекутиви знаходили час на розроблення планів для здобуття нових членів, а також і такої громадської праці серед нашого громадянства, без якої не може бути приріст у членстві Українського Народного Союзу так у Злучених Державах, як і Канаді. Усе це, що я провірив, дає право мені сказати Вам, що члени Головної Екзекутиви, а також і наш орган „Свобода" виконали доручений їм нами на минулорічному нашому засіданні обовязок, а коли були недомагання, то причиною для цього було лиш те, що не по всіх наших відділах, так членство як і їх урядники, пішли були за їхніми вказівками та просьбою. І тому, коли б не це останнє, то намічені нами всі плани й назначена квота здобуття нових членів на минулорічному засіданні були б напевно перевиконані.

Праця по відділах.

Моя праця в минулому році по відділах була така, що я відвідав кілька відділів і допоміг відділовим урядникам полагодити на місці скомпліковані справи й тим причинився до розбудови їх відділів.

Як організатор, я зорганізував у минулому році три нові відділи в Східній Канаді, а також і приєднав багато нових членів до старих відділів. Мушу також ствердити тут і це, що багато мого часу й труду вложив я в підготовчу організаційну працю серед наших свіжих імігрантів, які прибули в Канаду й працюють зараз по лісах, копальнях та інших індустріяльних заведеннях. В результаті, ця моя підготовча праця, дає тепер Союзові бажані наслідки.

Цю працю ми повинні продовжувати тому, що в цьому році приїде до Канади поважне число свіжої імміграції. Приїзджає вона й до Злучених Держав. Усі вони розумні й свідомі люди та знають своє місце. Наша щира допомога й розумні поради їм конечно потрібні в нових країнах. Тому я уважаю за відповідне, щоб ми на цьому нашому Річному Засіданні зупинилися найдовше в часі наших нарад над проблемою, яка в основному могла б допомогти підготовити нашу організаційну діяльність Українського Народного Союзу в Канаді й Злучених Державах. Говорю так тому, бо маю досвід і знаю, що Український Народний Союз одинокий може це завдання виконати супроти них, якщо ми підготовимо для цього належні й відповідні плани.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА Д-РА А. Т. КІБЗЕЯ.

Контроля майна та діловодства У. Н. Союзу за 1947 рік, відбулася в серпні 1947 року і в березні 1948 року. Звіти з цеї контролі за перший піврік вже були проголошені в „Свободі", а за другий пів рік проголошуємо тепер.

На обох цих засіданнях Головної Контрольної Комісії У. Н. Союзу, я був присутний, та сповняв наложені на мене функції.

Поза цими обовязками, я старався ширити добру славу У. Н. Союзу, як тільки траплялася до цього нагода. Я брав теж участь в теперішній кампанії за збільшення У. Н. Союзу до 50,000 членів. І так я самий записав декілька членів до У. Н. Союзу, як також помагав організаторові п. Білецькому в його організаційній праці.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА І. В. ІВАНЧУКА.

Як головний контрольор У.Н.Союзу, я, згідно зі статутом, виконував наложені на мене обовязки на протязі 1947 року. За минулий рік, два рази разом з іншими контрольорами, провірював я майно, діловодство й організаційне життя У. Н. Союзу. Звіт з цеї контролі був проголошений в „Свободі". Був я присутній на річному засіданні головного уряду в 1947, де здавав звіт з моєї праці, як головний контрольор, а теж як головний урядник з округи Дітройт. На цьому засіданні брав я участь в дискусіях над звітами, як рівнож давав пропозиції, та внесення для добра і розвою У. Н. Союзу, а зокрема в справі приєднування молоді до Союзу.

Маючи на увазі рішення головного уряду в справі кампанії за збільшення Союзу до 50,000 членів до кінця 1947 р., я заохочував відділових урядників в окрузі Дітройт, щоб вони взяли чинну участь в цій кампанії, та виконали цю квоту, що була призначена на їхні відділи. Як головний урядник і секретар від. 183 в Дітройт, котрого члени, це вже на 99 відсотків роджена тут перша і друга генерація, я в порозумінні з активними членами відділу устроїв кілька вечерків й одно більше підприємство. На ці вечерки була запрошувана молодь, що ще не була членами У. Н. Союзу, і я заохочував її вступати в члени нашого відділу. І треба сказати, що ці вечерки зробили свою роботу, бо 183 відділ виконав свою квоту нових членів, а навіть здобув собі третє місце в загальній кампанії за рік 1947.

Коли я дістав повідомлення від головного секретаря Д. Галичина, що організатор Д. Білецький приїде до Дітройт організувати нових членів, тоді я в порозумінні з головним радним В. Дідиком, скликав двоє окружних зборів в Дітройт, а одні в Гемтремк. На цих зборах були приявні урядники і члени, і я в своїй промові закликував їх до співпраці з організатором Білецьким в приєднуванні нових членів, а зокрема взивав я відділових секретарів, щоб вони виготовили відповідні адресарі для організатора. За двамісяці праці п. Білецький в Дітройт і Гемтремк, приєднав 144 члени до У. Н. Союзу. Можна було певно подвоїти це число, як би так всі секретарі кооперували з п. Білецьким, але на жаль цього не було.. У звязку з кампанією в Дітройт і Гемтремк я тісно кооперував з організатором Білецьким, виготовивши для нього точний спис і адреси всіх тих одиниць, з якими я вже давніше говорив про вступлення в члени від. 183, або знов таких, яких я уважав, що вони можуть стати членами У. Н. Союзу. Отже за короткий час п. Білецький зорганізував 66 молодих членів до від. 183, а я самий 6, що разом зробило 72 члени.

Отцей успіх у відділі 183 в Дітройт показує, що можна дістати молодих членів, але треба насамперед уміло підготовити поле до праці, а опісля кооперувати як слід з організатором.

З моєї праці в Дітройт згадаю ще й те, що я поширяв видавництва У. Н. Союзу в англійській мові, як Історію України, українську літературу та інші книжки.

На 30. травня, мав я промову на святі 10-літньої річниці У. Н. Дому в Дітройт, котрий є власністю 4 відділів У. Н. Союзу. На цьому святі мав теж промову головний касієр Р. Слободян.

Крім праці для У. Н. Союзу я брав теж чинну участь в таких українських організаціях, як Конгресовий і Допомоговий Комітет та Укр. Молодеча Ліґа, бо вірив, що головний урядник У. Н. Союзу повинен бути активним в різних ділянках нашого громадського життя.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА, С. КУРОПАСЯ.

За минулий рік я як головний контрольор У. Н. Союзу переводив два рази контролю майна і діловодства У.Н.Союзу, а це в місяці березні і серпні. Звіти з обох контроль були поміщені в „Свободі".

В місці свого осідку я репрезентував У.Н.Союз з нагоди ріжних українських спільних виступів серед своїх і чужих, і помагав словом і ділом такі виступи устроювати. Протягом року, скликав в порозумінню з головним радним Шпікулою організаційні збори відділів У.Н.Союзу в днях 27. березня, 11. травня, 13. липня і 1. вересня. Такі збори скликали ми з нагоди виступу п. Годяка, в справі організатора У.Н.Союзу, Союзового Дня і спалення морґеджу на домі У.Н.Союзу. На деяких зборах були поразу приявні головний секретар Д. Галичин і головний касієр Р. Слободян.

(Дальше буде).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Шевченківський вечір в мистецькій ґілді.

Українські мистецькі сили, тут роджені, що живуть і працюють в нюйорській окрузі, взялися за розумне діло: зближитись до себе, зорганізуватись, обмінюватись ідеями, влаштовувати виклади, мистецькі вистави і т.п.

Так зродилась організація, яка зветься „Ню Йорк Мюзік енд Артс Ґілд", яка проявила вже в першому році не абияку діяльність. Осідком цеї організації є Ню Йорк, а приміщується в Мидстон Гавз при Медисон евені. Там збираються члени й запрошені гості на товариські сходини і дискусії, а зокрема на відчити, як проф. А. Берника з Гонтер Каледж про українську музику і мистця С. Слободяна про гармонію в мистецтві, обидвох тут роджених, чи прибувшого зі скитальщини мистця С. Рординського про сучасне українське мистецтво та уроженця Канади, інж. Юліяна Ястрембського про українську архітектуру. При цьому слід згадати, що інж. Ястрембський є головою цеї організації й як такий вкладає в діяльність Ґілди дуже багато ініціятиви та енергії.

Активними членами управи є: Оля Дмитрів, віце-президентка, Марія Боднар, секретарка, та Мирон Кушнір, скарбник. Відчитовий комітет складається з таких осіб. Ольга Лепкова, Стефанія Риґель, Марія Боднар, Стефанія Тураш, Юліян Ястрембський, Мирон Кушнір і Осип Шміндак.

Як бачимо, активними членами є особи, добре відомі громадянству з виступів на концертах чи в опері, чи взагалі з праці на мистецькому полі.

Цілорічну діяльність Ґілди закінчено в суботу, 8 травня, в Мидстон Гавз вечіркою, присвяченою музиці до творів Тараса Шевченка, на яку то тему дав добре опрацьований і цікавий доклад проф. Степан Марусевич з Френклин Сквер Скул, відомий диригент, вихований — коли іде про українську музику — композитором М. Гайворонським. Прелеґент підкреслив, що Шевченкові твори завдяки свому змістові й досконалій формі були і є предметом музичних надхнень наших і чужих музиків. Тому і не диво, що досі появилося біля 260 музичних, більших чи менших, композицій до творів Шевченка та що так багато композиторів музично опрацьовували і на різний лад інтерпретували ці твори.

На тему, як розуміти творчість Шевченка, говорив д-р Л. Мишуга. Навязав доклад до тих поем, які були відспівані цього вечора, пояснюючи докладніше „Ой чого ти почорніло, зеленеє поле". Доклади ілюстровано піснями до слів Шевченка. Як солісти виступали сопрани: Стефанія Тураш („Ой одная одна" В. Заремби, „Плавай, плавай лебедоньку" Стеценка і „Полюбила я на печаль свою" Рахманінова) і Марія Поліняк-Лисоґір („Ой одная, одна", М. Лисенка, „Сонце заходить" М. Гайворонського, „Утоптала стежечку" П. Углицького), далі баритон Мирон Кушнір („Ой чого ти почорніло" і „Ой Дніпре" М. Лисенка та „Ой гаю, гаю" П. Углицького). Концертову частину закінчив ансамбль: Марія Поліняк, Марія Боднар, Стефанія Риґель, Василь Цюпа, Юліян Ястрембський та Степан Марусевич. Ансамбль відспівав: „Учітеся" М. Гайворонського, „Заповіт" Стеценка, „Черевички" Ф. Колесси і „Чого ти почорніло" Ревуцького. При фортепіяновім супроводі були: Оля Дитмрів, Ліда Осінчук, Стефанія Риґель.

Вечір закінчився кінцевим словом інж. Ястрембського та довгою гутіркою, яка тільки вказувала, як дуже відчувається потреба ближчого товариського життя. Гостинні пані доложили багато труду, щоб і буфет випав добре, що теж відграє свою ролю. Словом: Усе випало культурно, товарисько. Коби тільки товариство далі продовжало свою діяльність у такому напрямі та притягало до себе щораз більше мистецьких сил з нашого молодого покоління.

У цей вечір вложено багато труду і знання. Тому саме ця імпреза давала слухачам задоволення, яке вони виявили гучними оплесками на знак подяки.

Р. О.

АМЕРИКА ВЧЕТВЕРТЕ ВИСИЛАЄ ПРИГАДКУ СОВЄТАМ В СПРАВІ ТРІЄСТУ

Вашингтон. — Департамент стейту вже четвертий раз пригадав советському урядові, що Злучені Держави хочуть перевести зміну в італійськім мировім договорі в такому напрямі, щоб прилучити Трієст до Італії. Четверту ноту з черги передано совєтському амбасадорові Олександрові Панюшкінові, який саме має виїхати на конференцію до Москви. Справа ревізії мирового договору тягнеться ще від 20 березня, коли то Америка вислала першу ноту до Совєтів і досі не дістала ще жадної відповіди.

ІТАЛІЯ І ФРАНЦІЯ ВІДКИДАЮТЬ ПОЛЬСЬКЕ ВУГІЛЛЯ.

Женева, 3 червня. — Уряди Італії і Франції відкинули призначене їм Европейською Економічною Комісією О.Д. польське вугілля на третій квартал 1948. Відкинена кількість вугілля є відносно невелика, проте, це створює окрему економічн упроблему з огляду на діяння американського Пляну Европейської Відбудови та його виразну ціль, щоби европейські країни якнайшвидше встановили свою економічну самовистачальність.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У.Н.С.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться 6. червня, зараз по Сл. Божій, у галі церковній. Просимо членів прийти на означений час. — Й. Кравчук.

ТАРЗАН, ч. 1857. Заведений в надіях Кунґу.

WHILE TARZAN TURNED TO MEET KILA'S CHARGE, TINA RUSHED TO HER FATHER'S SIDE.

KUNGU, MEANWHILE, ROUSED TO FURY, ATTACKED TOGLAT RELENTLESSLY---

---UNTIL TOGLAT, TORN AND BLEEDING, FLED INTO THE UNDERBRUSH

THEN KUNGU TRIUMPHANTLY TURNED TO RECEIVE HIS NEW MATE'S APPROVAL --- ONLY TO FIND HER MISSING.

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Саме тоді, коли Тарзан звернувся, щоб станути лице-в-лице з Кілею, Тіна побігла до свого батька.

Міжтим Кунґу, розярений до крайності, безупину нападав на Тоґлата...

...аж доки Тоґлат, пошарпаний і покривавлений, не втік у корчі.

Аж тоді Кунґу звернувся тріюмфально, щоб дістати призпання від своєї товаришки... одначе її вже не стало.